

ЧЕРВОНА ЧОРНОМОРСЬКА ФЛОТА.

Під таким наголовком харківська "Селянська Правда" пише:

Ми маємо на Чорному морі свою беззататну робітничо-селянську Червону флоту.

Зруйнування і розпродаж флоту.

З часів імперіалістичної війни, підчас німецької окупації, за Денкіна і Врангеля дається все було зроблено, щоб Черноморська флоту стала "підводною". Жадна флоту не пережила такої трагедії. Всі знають про "таємничі" вибухи на кораблях, що будувалися, про затоплення командою половини флоту біля Новоросійська, коли Німці вимагали здати їм флоту, про затоплення 10 підводних човнів біля Херсонського маяка "славними союзниками" Англії, які не встигли відійти, що флоту потрапив до рук Німців. Остаточою Врангель все-ж не змінив флоту. Він тільки зрівняв або потопив всі судна, яких не міг з собою забрати, відступаючи. А інші, на яких він вступався з рештками своєї армії, продав своєму союзникові — Франції. В французькій порті Брізетте на Середземному морі знайшли собі пристановище недовбиті старої Черноморської флоту: дреднаут "Вольф", міноносець "Новик", кілька інших міноносців, канонерок, підводних човнів і помісних суден.

Червона Чорноморська флоту

Після відступу Врангеля, Черноморська флоту була порожнім місцем. Не було в плаванні жадного корабля. Зовсім не лишилося старого складу флоту. Організувати флоту доводилося майже з нічого, при дуже обмежених ресурсах країни. І в наслідок маємо робітничо-селянську Черноморську флоту. В складі її є кружальки, міноносці, канонерки, підводні човни, трапальні, гідропланери, різні помісні судна. Щоб судити про будівництво флоту, я зазначу той факт, що на весні цього року ми були слабші від Румун, морські кордони якої в 7-8 разів менші від наших. Зараз наша флоту напередодні того, щоб бути правильною організованою морською силою, здатною виконувати оперативно-стратегічні завдання по охороні нашого морського кордону на просторі 3,500 верст.

Хто відбудував флоту?

Хто відбудував Червону Черноморську флоту? Перші, хто працював по відбудові Черноморської флоту — були старі морські кадри — балтійські, яких боротьба з Врангелем перекинула з Балтики на Чорне море. Це вони в найтяжчі роки віддали і віддали революційний ентузіазм і енергію на справу флоту.

Не менш значна роль робітників судобудівельних майстерень та заводів у Миколаєві й Севастополі, що добували і вправляли ті кораблі, будували яких почалося з часів війни 1914-17 року, або які зруйновані були Врангелем. І нарешті таке-ж значення має і шеф Червоної флоту — Комуністичний Союз Молоді РКМ і КСМУ дали флоту саме найцінніше, що є в ній — особистий склад, робітничо-селянську молодь, яка прийшла з фабрик та заводів будувати пролетарську морську флоту.

Особистий склад Червоної флоту.

Флоту організувалася в тяжкий голодний час. Найактивніша частина комскладу пішла з Врангелем. Пароплавні команди, найбільш революційні кадри, пішли з Черноморщини ще раніше, після затоплення флоту і розпорозидилися по численних громадянських фронтах. В покинутих військово-морських базах особистий склад був з елементів випадкових, по партизанському настроях.

Перед морським командоуванням стояли дуже трудні

завдання: омолодити, особистий склад, демобілізувати старі роки. В цьому відношенні багато допомогла Балтійська флоту, що дала Чорноморській флоту активних робітників і рядових військових моряків.

Швидко омолодити склад не було змоги, бо всі військово-морські школи були закриті. Довелося почати з відновлення шкіл. Майже по ніточці, по цвишкови доводилося збирати обладнання для цих шкіл і майстерень. За те тепер Черноморська флоту має прекрасний шкільний склад, що випускає військових моряків різних фаху: штурманів, інженерів, артилеристів і т. д.

Перший випуск Шкільного Загону цього весною дав 650 морських фахівців, кваліфікація яких ніяк не нища від довоєнної. Зараз по школах новий склад, здебільшого комсомольців. В ньому заправка того, що флоту матиме особистий склад не тільки загальноосвітній, а й політично бездоганний.

Розв'язано справу і з Комскладом. Найактивніша частина Комскладу прийшла з Балтики й інших флотів. Частково комсклад складався з червономорців, що закінчили петроградські військово-морські школи, а також з військових, що вийшли з маси. Певний відсоток комскладу заповнюють бувші врангелівці, що лишилися працювати з нами.

Шефи і потреби флоту.

Останній рік — рік шефства РКМ і КСМУ. Це шефство дало флоту багато сотень відборної, головної робітничої комсомольської молоді. З погляду технічного — ресурси флоту досить багаті, це дуже відбивається на темпі відбудови флоту. Флоту часто відчуває труднощі на ґрунті недовідності ресурсів, перебоїв у постачанні їм всього потрібного. Правда, тепер потроха становить краще.

Для флоту має велике значення шефська допомога. КСМ потроха починає нам допомагати й матеріально. Останній зід комсмазів увів шефство над одним з міноносців і видав підшефному суднові 25,000 пуд. зерна; це дуже велика допомога. Київський Губвикомом шеф дівизіона винищувателів — також систематично допомагає своїй підшефній частині. Основні ж одиниці флоту, починаючи від крейсерів, усіх канонерних човнів і підводних човнів, не мали й не мають шефів до цього часу, а потреба шефської допомоги величезна. Військомор сподівається, що партійні й радянські організації тепер, коли флоту стала на ноги, підтримають її.

Флоту треба допомогти, треба її присвятити максимум уваги, сил і ресурсів. Тільки при такій умові можливе даліше будівництво флоту.

Флоту — революційна база.

Огляд цей буде не повний, як що замовчати про політробу на флоту. Політроба у нас на високому рівні. Кампанії проводимо точно і до кінця. Неписьменність ми давно вже зліквідували. Черноморський військомор взагалі по своєму політично освітній і оосвідомій. Як раніше, флоту знову стає революційною базою.

НОВА КНИЖКА!

Вже вийшла з друку цікава для кожного робітника брошура п. н.

ЩО ТАКЕ ВСЕСВІТНИЙ СОЮЗ РОБІТНИКІВ.

Книжка має 80 сторін друку і коштує 20 центів. Замовлення слати на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts.
Winnipeg, Man.

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО НА УКРАЇНІ.

(І. К.) Сьогоднішнє мистецтво на Україні можна сміливо поділити на дві досить яскраві половини. Перша: це так звана академічна група театрів, в яку входять театри дореволюційного періоду, що включають в собі психологію минулого часу, на підставі індивідуалістичного методу творчості. Друга — це мистецтво театрів післяреволюційного періоду, яке хоч і перебуває ще по частині в стадії ембріонального, але в багатьох своїх початках має вже певне обличчя і основний закон та право життєздатності.

Академічна група розширила свій діапазон особливо з появою нової економічної політики, але крім перетрушування старого, затасканого парадоксу, яке тримається на кількох відомих гастрольних іменах — ці театри даліше не пішли.

Гра революційного періоду — це переважно театральні майстерні-лабораторії різного напрямку. Сюди пішов наймодерніший елемент діячів театрального мистецтва і потягнув за собою цілі верстви мистців з пролетарським мисленням та робітничим.

Робота таких майстерень стоїть на цілком матеріалістичному ґрунті творчості і методів. Тут надзвичайно гаряче проводиться процес винаходів. Особливо це помітно в Києві, де зараз працює кілька таких театральних лабораторій. В них цікаво відмітити майстерню театральну ім. Гната Михайличенка, що вже третій рік працює по методу колективного творчості під керівництвом Марка Терещенка. Тут методу індивідуалістичному, на якому збудована творчість старого театру (режисер, як творча одиниця являється диктуючою і подавляючою, актор виконавцем) протиставляється метод колективний, де на підставі вироблених законів індивідуум актора-інженера мусить бути творчим на рівні з режисером. Зараз же, останнього — конструювати індивідуальну творчість

артистів в одну цілу композицію.

Майстерня театру ім. Михайличенка зараз дуже оригінальна і цікава явище не тільки по своїм підході, але також і по техніці виявлення своєї творчості. До цього часу майстерня зробила вісім оригінальних композицій, які демонструвалися в Києві, в Харкові і т. д. Зараз майстерня грає в Києві. В репертуар увійшли такі композиції: 1. Небо горить. 2. Перший будинок нового світа. 3. Печаль остання. 4. Жертва вечірки. 5. Відвага. 6. Буфонада ч. 1. і 7. Буфонада ч. 2.

По відзнам преси особливі успіхи користуються останні праці — перша та друга Буфонада.

В синтезі своєї роботи майстерня використовує зараз групу харківських пролетарських та київських поетів, а також композиторів, а також композиторів музики і малярства. Це згрупує зараз біля майстерні цілий ряд представників різних мистецтв.

З інших майстерень необхідно відмітити групу "Бережів", яка вже рік працює також у Києві під керівництвом Леся Курбаса. Майстерня кілька разів вже виступала з революційними постановками "Жовтень" і "Рур".

Зараз Майстерня виставляє п'єсу "Газ" Кайзера. Взагалі ж система лабораторної праці зараз надзвичайно популярна. Майже при кожному академічному театрі намічається певна група акторства в бік шукань за прикладом висшезначених постійних майстерень. Серед академічних театрів необхідно відіти театр ім. Івана Франка, під керівництвом Г. Юри. Тут без сумніву проявляється певна добросовісна мистецька робота, хоча і в рамках академічного репертуару, але з безперечним смаком і з великою любов'ю до діла. Театр І. Франка зараз виїжджає до Донбасу, після чого поверне до Харкова.

ЛОЙД ДЖОРДЖ, ПРОФ. М. ГРУШЕВСЬКИЙ І "ПУТЬ ПРОСВЕЩЕНИЯ"

Читача може здивувати, розвивався від тоді й став впливовою й запевненою в своєму існуванні інституцією в особі "Ліги Націй" — яку службу міг би він віддати нашому народові в нинішніх тяжких обставинах. Але тоді мій голос не знайшов послуху. Гроші йшли великі, але куди йти?

Не дідав проф. Грушевський великих грошей. Пішли вони на інтервенцію. А він для чого хотів їх? Ось читаймо:

"Прошу при можливості заглянути до офіційного мистецтва англійського міністерства закордонних справ, за правління нашого "приятеля" Лойда Джорджа: Handbooks prepared under the direction of No. 52, The Ukraine. Ця книжка служила підручником для всіх англійських політиків, котрим приходилося мати діло з українською справою, коли рішались найжизненіші наші справи, і вони звідти довідалися, що український нарід це цілком некультурна маса, яка стоїть нижче Грузинів, Татар і т. д. — одним словом — на полісидні місці серед народів Східної Європи. Що-ж варті були визвольні змагання таких дикунів в очах панів, які рішались нашу долю на конференціях!"

Читачі вже забнули, яку роль грає Лойд Джордж у нашій статті. Проф. Грушевський вирішив розв'язати йому ганебне незнання української справи, як також панам, що рішались долю України на конференціях.

Він... "за три роки випустив 12 книг Укр. Соц. Інституту, котрі становлять найцінніший збірник нашого народу за цілі смутні роки". З цих книжок звичайно, на першому місці

стоїть професорська "Історія України", а 12-ю — К. Грушевської "Примітивні оповідання, байки Африки і Америки". Не менш знамениті праці Христюка, Лозинського, Старосельського й Шрага. Хто на Україні не знає цих прізвиськ і не згодиться, що їхні твори "найцінніший збірник нашого народу в ці смутні часи"? Ах, коли-б Лойд Джордж прочитав їх завчасу! Особливо "Примітивні оповідання", що показали-б наочно: є народи на світі, котрі стоять на не низшому шаблі розвитку, ніж Українці. Генуїська конференція тоді-ж закінчилася б напевно інакше.

Але громадянство лишилось громадянством і не вчуло цих закликів професорства.

"Кілька років звертався я до наших земляків в Америці, прохачи добровільними датами, складами... підслужити українському імені між чужинцями... Мав давати правдиву інформацію чужинцям про наше сучасне і минуле. Скільки це значить, не треба мабуть багато говорити. Що ми страждали в наших національних і державних змаганнях через недовідність інформації, колись з сумом розповість історик!"

Як "правильно" інформують чужинців? закордонні українські організації ми прекрасно знаємо хоч би з перших 4-ох чисел Шаповалівського-Винниченкової "Нової України". Метод дуже й дуже простий. Випишеться з наших "Вістей", "Більшевіка", "Селянської Правди", "Комуніста" та інших часописів усе, що свідчить про наслідки голоду, руїни, втрати і т. д. і сміття, що невинний вир піся революційних років ще несе на своїх хвилях — і подається читачеві з приміткою: ось бачите, до чого каять більшовики довели Україну, нашу хліборобну, тиху, веселу Україну. Ростає, дикунство, загнись культура. Ратуйте, хто в бою вірне!

Та й примітивний метод уживає й Укр. Соц. Інститут. Проф. Грушевський у своїй "Історії", Христюк в "Історії української революції" і т. д. теж "інформують" о "дикунській черній окупації" і плачуть на риках вавилонських, то пак, жєневських (Христюк, правда, вже й харківську допань бачив, перемандрувавши сюди) і ой, як би та "Ліга Націй" наші твори раніше читала, як би наше громадянство розуміло що:

"не самою зброею, не самою дипломатією здобувають і закріплюють свою свободу і самостійність поневолені народи! Фальшиву репутацію некультурності, котру нам під час революції утворили наші вороги і всіма силами підтримують, ми оплатили не менш, ніж браком воєнної сили".

Так, шановні читачі. Саме так і сказано "ніж браком воєнної сили". Це, кожному ясно, проти нас, проти більшовиків, проти пролетарської революції і Радянської влади за владу Антанті, за "Лігу Націй", за нашу мати УНР.

Договорився професор до самої речки! Хто не йме віри, хай знайде число 57 з 17 мая цього року американського "Нашого Воли", де вміщено відозву М. Грушевського. В ім'я української культури і українського імені до всіх вірних синів України за океаном Український Соціологічний Інститут звертається з гарячим проханням допомогти!

Не знаємо, як вірні сини України відгукнуться на цей націоналістичний заклик шановного професора, що не тільки зброею хоче закріпити свободу "поневоленого" власним робітництвом і селянством українського народу. Не прооркуватиме і про те, з сумом чи не з сумом розповість про те майбутній історик.

Але з сумом розповімо про щось інше. Читач уже напевно, чекає відповіді: а де-ж "Путь Просвещения"? Куди його приткне автор статті?

Приткнемо любий читачу! Ось переді мною буквар для дорослих видання цього "Путя Просвещения" — "Черво-

ний прапор", складений Чепігою. Чепіга — не професор і поклав собі завданням інформувати не конференції на Львові, а вчителі грамоти отой самий малокультурний український нарід, серед якого є ще й досі 4,050,000 неписьменних (не боїмося це довести до відома "Ліги Націй", бо згідно пляну нашої Всеукраїнської до 10 роковин Жовтневої революції неписьменність буде зліквідовано). Та не в букварі справа. Розійшлося вже перше видання. Друкується друге, виправлене. Буде з чим дити на ліквідувати в ім'я української... пролетарської культури, в ім'я українського... трудящого люду.

Але ось остання сторінка букваря... Хай читач не трудиться здогадом, про що хочемо сказати, бо на цій останній сторінці — проспект видань "Путя Просвещения" під назвиськом "Бібліотека Самоосвіти". В передмові сказано:

"Вся бібліотека виходить окремими, цілком самостійними випусками, які в цілому складають мовби енциклопедію знання: серія 1) Світотворення (мабуть "міророзданне"), 2) жива природа, 3) мертва природа, 4) суспільствознавство."

Добре, читачу? Може думаєте, що я хочу ці тоненькі брошури (іноді професорські "хатурки") порівняти до цінних праць Укр. Соц. Інституту? Аж ніяк! Вони того не варті. Коли-б серед них було щось подібне до "Генетичної соціології" проф. М. Грушевського (мало не єдиного дійсно коштовного високо-наукового і корисного видання У. С. Ін.) — тоді-б ми наслідились про це хоч як сказати. Та цінність цієї бібліотеки полягає в тім. Не Лойд Джордж і його "Вістей", а українські робітники й селяне. І от серед 23 оголошених видань, хоч назависка серія дані іменно українському, як і все ого-

лошення. Наче дійсно в "Путі Просвещения" сидять оті "вороги", що про них проф. Грушевський загадує. На тобї, мовля, буквар, чорт із тобою, а хочеш самоосвіти — читай оті "Світотворення" по-російськи, бо-ж ти некультурний, дикунський нарід, про це й Лойд Джордж знає.

Ось яка в мене аперцепція, шановний читачу. У той час, як Соціологічний Інститут доказує лігантам високо-культурності українського народу, мова якого, як з-висо, наймилостивіша в світі, музика і пісні кращі від італійських а що вже земля хороша, так аж слів немає оповісти; — так от у той час ми маємо теж розвивати незнання, тільки в цього самого "поневоленого" нами, його синами, народом.

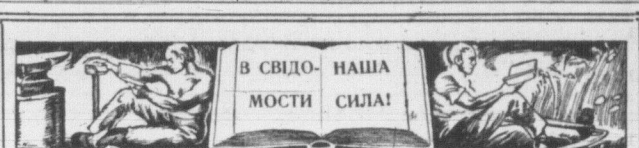
Ми мусимо йому дати й "Генетичну соціологію" (хоч би й того самого Грушевського, тільки звичайно, без згадок про "Лігу Націй") і історію революції (мабуть не Христюкову), й теорію націй (не зовсім за Старосельським) і т. д., і т. д. Всевидат вже ступив на цей шлях. Інші видавництва, як от Книгоспілка, Гарт, Коємбос у Берліні і т. д. — теж. Готується, як знаємо, і цей, об'єднаний нами "Путь Просвещения". Але ось, як німечка присягає говорити "квантяться поволі".

А тим часом Соціологічний Інститут шукають поміч у вірних синів України — не Радянської, звичайно. Нам звертатися доводиться, очевидно, не до синів, а до батьків.

Що-ж вони на це скажуть?

С. Пилипенко.

ПОШУКУЮ цього брата Григора Сиротюка з села Камінь, повіт Калущ, Галичина. Перебуває в Вінніпегу або в Саскачевані. Нам звертатися до нього знає або він самий хай зголосять на садибну адресу:
Bill Syrotiuk
Tammack Mine
(59) P. O.-Gem, Idaho.

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кожного свідомого українського робітника і фермера, написану А. Богдановим, п. н.

Початковий Курс Політичної Економії

(В. ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДЯХ)

Є це перша того рода книжка в українській мові. Книжка має 127 сторін дрібного друку в самих питаннях і відповідях. Неодні робітнику, що читає вже матеріали про політичну економію з інших книжок і не міг всего зрозуміти, має тепер спромого вирівняти незрозуміле, бо в цій книжці є 300 рижних питань в обсягу політичної економії і довші або коротші відповіді на них.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS.,
WINNIPEG, — MANITOBA, — CANADA.

НОВА КНИЖКА! -- НОВА КНИЖКА!

Що тільки появилася з друку і продается дуже цінна книжка для кожного робітника і робітниці п. н.

КАРЛ МАРКС

ПОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ.

Написав Ю. Стеклов.

Книжка вийшла накладом "Космоса" в Берліні, під редакцією Е. Касяненка. Надрукована в малім вільнім форматі, на книжковій папері і обіймає 110 сторін друку. Поділена на такі розділи: 1. Роки підготовки. — 2. Вироблення нового світогляду. — 3. Революція 1848-49 року. — 4. Період реакції. — 5. Інтернаціонал. — 6. Сприяння соціалістичному рухові в поодинокіх краях. — 7. Діло про особисте Марксове життя. — 8. Значіння Маркса в науці.

Ціна тільки 25 центів.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts. — Winnipeg, Man.